

- вміння знайти центр ваги;
- м'язова свобода від зайвого напруження;
- координація рухів та швидкість реакції;
- вміння рухатися в неоднаковій швидкості та з різноманітною амплітудою;
- плавний рух або різкий;
- вміння розподілити себе в просторі та часі;
- точність, цілеспрямованість і логічність руху;
- пластична виразність;
- ритмічність;
- сміливість, спритність і рішучість у русі;
- вміння зафіксувати визначену схему виконання;
- уміння безпечно виконувати технічно складні елементи.

Розвинути всі ці якості акторові допомагають заняття з танцю, фізичної культури, ритміки, акробатики, сценічного руху, сценічного бою та фехтування.

Але найважливішою умовою є усвідомлення власного тіла, без цього будь-які заняття з пластики можуть бути марними. Усвідомлення надає акторові можливість зробити своє тіло слухняним. Тілесний апарат актора повинен підкорятися корі головного мозку, а не керувати ним. Акторові необхідно навчитися бачити себе ніби зі сторони, внутрішнім зором. Тільки тоді він зможе контролювати своє тіло, навчити його певній послідовності й формі рухів. Оскільки танок, сценічний бій або сценічне фехтування мають свою пластичну схему, непритаманну акторові в житті. Йому потрібно змусити власне тіло рухатися так, як треба. Отже, вони відрізняються за формою, тобто технікою виконання, й акторові потрібно володіти тілом так добре, щоб легко та швидко вивчати різну техніку. Усвідомленість дозволяє акторові вдосконалювати тілесний апарат і з його допомогою відображати внутрішнє життя людини.

І. О. Мащенко

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СЦЕНОГРАФІЇ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПОСТАНОВОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасні видовища характеризуються глибокою взаємною інтеграцією художнього задуму та комп'ютерних технологій, які більшою мірою орієнтовані на створення візуальних образів. Сьогодні режисерам-постановникам доступний значний спектр технологічного обладнання: проекційні прилади, системи озвучування, відеозображення та світлове оформлення; а художників, котрі працюють з комп'ютерними засобами над втіленням майбутнього дійства, умовно поділяють на два типи: «медіа-арт» та художник-програміст (адепт «software art»).

Художник першого типу не тільки адаптує для творчості медійні технології, а й використовує комерційні медіа-продукти як вихідний матеріал: сканує фотографії з газет, редагує фрагменти телепередач,

«втягає» епізоди з художніх або телевізійних фільмів; ґрунтується на роботах, виконаних у традиційній техніці (живопис, графіка, скульптура).

Об'єктом відображення художника-програміста стає образ всесвіту, створений медійними засобами. Він «пише» й «малює», використовуючи готові зразки та можливості комп'ютерних програм.

Доцільно зазначити, що на сучасному етапі спостерігається поділ напрямів застосування нових технологій (розробка театральних ескізів і макета, створення готового сценографічного рішення) та вдосконалення значної кількості 3D (тривимірних) програм, які дозволяють досить швидко побудувати об'ємні конструкції в ілюзорному просторі — «Virtus WT Pro» або «Form-Z».

Моделі такого типу цілком можуть замінити більшість основних функцій макета, тому що їх можна обертати, рухати, змінювати колір, фактуру, розмір, розташування будь-якого елемента та імітувати освітлення; допомогти розвинути у віртуальному просторі постановку, використовуючи моделі фігур акторів, предметів інтер'єру, бутафорії; допомогти у створенні монтажу та демонтажу декорацій.

Сучасні художники також успішно використовують програми персонального комп'ютера для розробки конструкції костюма, крою та підбору декоративного оформлення. Це зручно не тільки для обміну інформацією, а й початку виробництва костюма.

Створення комп'ютерної моделі сценічного персонажа в 3D надає можливість вибору вдалого художнього образу, а технології виготовлення костюма дозволяють здійснювати точнішу конструктивну розробку й деталізацію з урахуванням розмірів та особливостей фігури виконавця, багатоваріантності кольору і фактури тканин.

Інноваційними художніми виразними засобами є світлові спецефекти, головний серед яких — лазер. Лазери здатні малювати різноманітні зображення, від найпростіших геометричних фігур до різних написів і карти в сценічному просторі, на стінах і навіть хмарах. Помітний вплив здійснюють сучасні світлодіодні екрани. Вони використовуються як елементи оформлення простору, у якому відбувається дія, для показу відеофрагментів шоу.

Слід приділити увагу мультимедійним шоу як окремому жанру, варіативній формі спілкування, різноманітності виразних технічних засобів, об'єднаних сценою.

Останнім часом створено спеціальні комп'ютерні програми, які дозволяють моделювати в тривимірному вигляді сценічний простір, декорації, художні колективи, конфігурацію світлового обладнання. Це дозволяє корегувати початковий художній задум і особливості його втілення.

Інформаційні технології в сучасній сценографії дозволили сформулювати нову культуру сценографії, доповнивши емоційний аспект традиційної графічної й живописної техніки створення ескізів докладнішими професійними характеристиками: варіативністю, просторовою композицією,

точним масштабом, кількістю фактур і спеціальних ефектів, можливістю точного відтворення й передачі їх у цифровому форматі.

І. А. Сікалов

ВЕЛОПАРАД ЯК СІМЕЙНА ТРАДИЦІЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Парад як прояв святкової культури, через яку транслюються базові для української нації цінності, може популяризувати здоровий спосіб життя. На відміну від радянських парадів фізкультурників, де спортсмени демонстрували свою фізичну форму, чим визначати еталон зовнішності й фізичної підготовки, велопарад спрямований на широкі верстви населення. Нині велопараду бракує художньої цілісності, режисерських прийомів та виразних засобів.

Велопаради проводяться в Харкові з 2010 р. і на сьогоднішній день мають організаційну класифікацію, проте спільним є ідейна складова — сім'я, здоров'я, участь на добровільних засадах.

Велодень має на меті популяризацію здорового способу життя, якого можна дотримувати всією родиною. Тому видовище й театралізація в цьому заході, на жаль, відсутні. Спортивний одяг, велосипеди, організація маршруту, безпека учасників — ознаки цього заходу. Учасником може стати кожен, хто має велосипед і повідомив організаторів про своє бажання долучитися до акції.

Після подій в Україні у 2014–2015 рр. велодень поєднав демократизацію спорту й арт-практики. Назва параду не змінилася, але парад завершується на вулиці Квітки-Основ'яненка, щоб привернути увагу харків'ян до історичної спадщини міста, оскільки активістам ледве вдалося вберегти пам'ятник видатному письменникові від зносу. Через це до звичної послідовності велопараду додається завершення його освітньо-культурною програмою. На вулиці Квітки-Основ'яненка розміщують такі локації: вуличне піаніно, дитяча зона для малювання, буфет, спортивний сектор, лекції з історії Харкова й творчості письменника, виставки старовинних видів міста, сувенірна лавка. Тобто організація заходу спрямована на участь у параді всієї сім'ї.

Жіночий парад, який відбувається в Харкові з 2011 р., демонструє не просто дівочу вроду, але й організовується з метою популяризації пересування містом на велосипеді, що сприятиме збереженню навколишнього середовища, є можливістю показати індивідуальність через атрибутику та одяг через тематичну спрямованість кожного параду — «дівчатка в горошок», «жовтенькі дівчатка», «дівчатка в смужечку».

Лі Чженьсін

СУЧАСНЕ ОСМИСЛЕННЯ ТРАДИЦІЙ ПЕКІНСЬКОЇ ОПЕРИ

Історія пекінської опери налічує більше двохсот років. У традиційній китайській опері є й інші, давніші жанри, зокрема куньшаньська опера, що виникла в XIV ст. Офіційною датою народження пекінської опери